

1 L'ADAPTACIÓ

La complexitat d'un projecte cinematogràfic com *Incerta glòria* és no traïr una novel·la que tothom reconeix com una obra mestra de la literatura catalana condensant-la a dues hores de metratge, amb la necessària síntesi que implica això. La productora de Massa d'Or, Isona Passola, que és precisament qui ha empès per fer aquesta versió, explica per què pagava la pena esforçar-s'hi: "Feia temps que tenia al cap fer *Incerta glòria* i la festejava, perquè, a mi que m'agrada molt fer adaptacions literàries —faig classes d'aquest tema a la universitat—, hi veia uns personatges molt potents. Quan tu tries una novel·la per fer una pel·li has de tenir una estructura bona o l'estructura la pots crear; però, si els personatges ja són potents d'entrada, és fantàstic". Malgrat això, l'adaptació al llenguatge cinematogràfic ha exigut sacrificis de l'obra original: "El problema era sobretot l'estructura. Hem suprimit el Cruells, que era un super-protagonista en la novel·la, i en certa manera hem ajuntat els personatges del Cruells i el Lluís en un de sol. S'han suprimit altres personatges; s'ha obviat tot el discurs importantíssim filosòfic i místic d'en Sales i s'ha agafat més la història emocional dels personatges".

El director, Agustí Villaronga (Palma, 1953), detalla per a EL TEMPS com va afrontar el repte: "Era complicat perquè és una obra de la qual, forçosament, havien de quedar moltes coses al tinter. Amb la Coral Cruz, la guionista, ens vam demanar on resideix el més fort, el punt de vista que li volem donar nosaltres. Els personatges són interessantíssims i les emocions d'aquests personatges, la manera com la guerra trunca els seus destins en plena joventut. Doncs anem per aquí."

Les dues protagonistes més afectades de la novel·la han estat finalment la guerra i la religió: "Tota la part bèl·lica podíem fer-la desaparèixer. Ja hem vist moltes imatges de la guerra, ja sabem el que és. Segona: totes aquestes disquisicions filosòfiques i religioses que tenen els personatges, en cinema són molt difícils: o es donen en veu en *off* o amb diàlegs massa carregats, massa densos... Per tant ens quedàvem amb els personatges que són riquíssims, contradictoris i les seves emocions".

La pel·lícula, doncs, se centra en la relació del protagonista, el tinent Lluís Sales, amb la senyora del poble de l'Aragó on s'està la seva divisió, la Carlana, i amb la seva dona, la Trini, i el seu millor amic, en Soleràs. La corrupció de la joventut per culpa del desgraciat destí que els toca viure és el tema de fons.

2 EL DIRECTOR

Agustí Villaronga ha esdevingut pràcticament el director fetitxe de la productora, després de treballar conjuntament en *El mar* i *Pa negre*. El

mateix Villaronga reconeixia que la relació és fructífera i profunda. "Isona Passola em va rescatar en un moment que portava el cap molt baix". Villaronga suggereix que no va deixar la professió gràcies a Passola i que ella l'esperona a encarar projectes "molt més propers a les meves arrels", com les esmentades pel·lícules i també aquesta *Incerta glòria*. Villaronga, però, entoma els encàrrecs i va obrint el seu cinema a llenguatges menys foscos i públics més amplis, segons Passola: "Amb l'Agustí sempre dèiem que l'havíem de fer més oberta que *Pa negre*, encara més. L'Agustí és un gran autor però era molt críptic —penseu en *El mar*— i el que li ha aportat la nostra col·laboració és obertura. Cada cop fa pel·lícules més obertes i fa que l'espectador se senti concernit".

Això també té a veure amb el pressupost d'aquests films. Passola explica que s'hi han abocat 3,7 milions d'euros en aquesta adaptació, en la qual han col·laborat la Generalitat, el Ministeri, les diputacions de Saragossa i Osca. I la productora Massa d'Or, és clar. "No hem posat molts diners; més aviat hem demanat molts crèdits", diu Passola amb un somriure.

LLUMS I OMBRES. Agustí Villaronga tria aquesta vegada un paisatge desèrtic, de western, els Monegres, per distanciar-se de *Pa negre*, però és fidel a les tenebres, interiors i nocturnes.

3 EL PAISATGE

Incerta glòria s'ha rodat a l'Aragó, pels paisatges. Agustí Villaronga no va acabar de reconèixer-ho en la roda de premsa de presentació de la pel·lícula, però Isona Passola ho va dir ben clar: →

